

Asia: VN/16881/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Edustan

Klikkaa ja lisää otsikko valintakysymykselle

ammattillinen tai tieteellinen järjestö

Miten esitys vastaa hallitusohjelman tavoitteisiin

1) Tukeeko esitys tavoitteita vahvistaa psykoterapiapalveluiden saavutettavuutta uudistamalla psykoterapeuttikoulutusta kaksiportaiseksi ja säätämällä ensimmäisen portaan koulutus maksuttomaksi.

Ei, miksi? [Esitys pyrkii muodollisesti vastaamaan tavoitteeseen lisäämällä koulutusmääriä ja tekemällä ensimmäisestä portaasta maksuttoman. Samalla esitetty koulutuksen rakenteellinen hajautuminen (30 + 15 op erillisinä kokonaisuuksina) ei tuota yhtenäistä osaamis pohjaa, ja yliopistojen roolin kaventaminen heikentää koulutuksen laatua ja pitkäjänteistä vaikuttavuutta. Tällaisenaan esitys heikentää laatua ja kestävyyttä, jolloin saavutettavuutta ei aidosti vahvisteta.]

2) Tukeeko esitys mielenterveyspalveluiden saatavuuden parantamista kehittämällä perustason mielenterveyspalveluja ja porrasteista hoitomallia?

Ei, miksi? [Esitys painottaa perustason osaamista, mikä on linjassa tavoitteen kanssa. Esityksessä koulutus kuitenkin sidotaan hyvinvointialueilla käytössä oleviin menetelmiin, jolloin ei tutkimusperustainen kehittäminen jää hyvin heikoksi. Lisäksi osaaminen kaventuu yksittäisiin manualisoituihin menetelmiin mikä ei huomioi riittävästi eri asiakasryhmien tarpeita. Esitetty malli tukee lyhyellä aikavälillä palvelujärjestelmää, mutta heikentää sen kehittymiskykyä ja kantavuutta pitkällä aikavälillä.]

3) Tukeeko esitys lasten ja nuorten terapiatakuuta?

Ei, miksi? [Esitys keskittyy määrälliseen lisäämiseen, mutta laatu jaa liian vähälle huomiolle. Esitetyn koulutusmallin teoreettinen kapeus (ei integratiivinen eikä common factors -perustainen) heikentää ratkaisevasti valmiuksia kohdata monimuotoisia tilanteita eikä takaa riittävää osaamista hoidon tarpeen arviointiin ja oikeaan kohdentamiseen. Laatu ja vaikuttavuus heikentyvät.]

Esityksen mukaan kaksiportaisen psykoterapiakoulutuksen ensimmäisen taso sisältäisi yhtenäiset edellytykset tuottavan teoreettisen koulutuksen (30 op) lisäksi menetelmällisten opintojen kokonaisuuden (15 op), joka voisi sisältää koulutusta lyhytinterventioihin tai eri psykoterapiasuuntauksille ja -muodoille yhteisiin terapeutisiin taitoihin

Toteuttaako tällainen ensimmäisen tason koulutus kaksiportaisen psykoterapiakoulutuksen tavoitetta?

Ei, miksi? [Ei toteuta. 1. porrass ei muodosta yhtenäistä perustaa eikä siten toimi pohjana 2. Portaalille. Koulutuksen hyväksilukeminen mahdollista vain saman viitekehyksen sisällä mikäli sen teoreettinen lähestymistapa ei ole integratiivinen ja common factors -malliin perustuva. Esityksessä kaksiportaisuus jää näennäiseksi.]

Toteuttaako tällainen ensimmäisen tason koulutus palvelujärjestelmän tarpeiden mukaista koulutusta?

Ei, miksi? [Osittain, mutta ongelmallisesti. Esitetty malli vastaa nykyisten menetelmäkoulutusten tarpeisiin, ei laajemmin mielenterveyspalveluita tarvitsevien ihmisten yksilöllisiin hoidon tarpeisiin. Esitetty HUS Terapiat etulinjaan -malli ei perustu riittävään tutkimusnäyttöön, sen yksimenetelmäinen linja on ristiriidassa psykoterapiatutkimuksen näytön kanssa, eikä se linjaudu kansallisiin suosituksiin. Esitettyssä mallissa järjestelmän kehittäminen vaarantuu.]

Palvelujärjestelmien tarvitsemien lyhytinterventioiden vuosittaiseksi koulutustarpeeksi on arvioitu noin 2 000 - 4 000 koulutettavaa vuodessa. Millaisessa yliopistojen ja hyvinvointialueiden työnjaossa ja yhteistyössä lyhytinterventioiden koulutus tulisi toteuttaa, jotta se toteutuisi määrällisesti ja laadullisesti riittävänä? Mahdollistaako esitys tarkoituksenmukaisen työnjaon ja yhteistyön?

Esityksessä mainittu koulutusmäärä on epärealistisen suuri. Esitys ei tässä muodossa mahdollista tarkoituksenmukaista toteutusta, koska hyvinvointialueilla ei ole riittävää koulutus- ja työnohjauskapasiteettia. Koulutusosaaminen joudutaan käytännössä ostamaan ulkopuolelta, ja laadun ja yhdenmukaisuuden varmistaminen jää epäselväksi. Yliopistojen tulee vastata kokonaisuudesta, ja hyvinvointialueet toteuttavat asiakastyön ja työnohjauksen yhteistyössä. Esitys ei mahdollista laadullisesti eikä määrällisesti kestävää toteutusta.

Rahoituksesta

Toteuttaako esitetty rahoitusmalli esityksen mukaisen koulutuskokonaisuuden toteuttamista?

Ei, miksi? [Ei toteuta. Rahoitus on hajautettu usealle toimijalle, ja päätökset ovat lyhytkestoisia ja epävarmoja. On riski, että yliopistot kattavat alijäämän perusrahoituksellaan. Rahoitusmalli ei turvaa koulutuksen kestävää toteutusta.]

Muuta huomioita esitettyyn rahoituksen myöntämiseen ja maksamiseen liittyen?

Esityksen mukainen malli sisältää riskin, että hallinnollinen monimutkaisuus kasvaa ja vastuut ovat epäselvät. Esitys ei tue yhtenäistä koulutusrakennetta. Vastuu rahoituksesta ja laadunvarmistuksesta tulee olla yliopistoilla.

Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon ammattihenkilön erikoispätevyys

Huomioita ehdotettuun erikoispätevyyteen ja sen rekisteröimiseen liittyen?

Esityksen ja erikoispätevyyden keskeinen ongelma on, että erikoispätevyys ei määrittele selkeästi mitä pätevyys oikeuttaa tekemään. Sen suhde varsinaiseen psykoterapeuttikoulutukseen on epäselvä, eikä se vielä ratkaise villin kaupallisen lyhytterapiakentän ongelmaa. Erikoispätevyyden tulee olla selkeästi sidottu koulutukselliseen jatkumoon, ja ensimmäisen portaan nimikkeen tulee olla selvästi erotettavissa varsinaisesta psykoterapeutti-nimikeestä, joka on Valviran nimikesuojaama. Erikoispätevyyden tulee tukea, ei hajottaa psykoterapiakoulutusjärjestelmää.

Muuta huomioitavaa esitykseen liittyen?

Huomiot

Psykoterapeuttiyhdistys PSYRY ry:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/16881/2025

1. Johdanto

PSYRY pitää mielenterveyspalvelujen saatavuuden parantamista välttämättömänä. Katsomme kuitenkin, että esityksessä ehdotettu malli on rakenteellisesti ongelmallinen ja pitkällä aikavälillä haitallinen. Esitys ratkaisee lyhyen aikavälin palvelujärjestelmän haasteita koulutuksen laadun, tieteellisen perustan ja kestävyiden kustannuksella.

PSYRY tukee opetus- ja kulttuuriministeriön, yliopistojen ja Psykonet-verkoston esittämää vaihtoehtoista mallia, jossa koulutuksen sisällöllinen ohjaus säilyy yliopistoilla ja yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa toteutuu selkeästi määriteltynä.

2. Ratkaisussa ei ole kyse vain teknisestä toteutuksesta, vaan linjaus ohjaa koulutukseen liittyvää vallankäyttöä

Esitystä ei tule tarkastella pelkästään rahoitusmallina tai hallinnollisena järjestelyinä. Se muuttaa perustavanlaatuisesti sitä, kuka määrittää psykoterapiakoulutuksen sisällön ja millä perusteella koulutusta kehitetään. Esityksen keskeinen logiikka on, että koulutuksen sisältö sidotaan palvelujärjestelmässä käytössä oleviin menetelmiin ja lyhyen aikavälin osaamistarpeisiin. Tällöin koulutusta ohjaa preferenssi ja käyttö, ei tutkimus. Tämä on ristiriidassa korkeakoulutuksen perusperiaatteiden kanssa. Korkeakoulutuksen tehtävänä ei ole toistaa olemassa olevia käytäntöjä, vaan tuottaa tutkimusperustaista tietoa, kehittää osaamista ja uudistaa käytäntöjä.

3. Yliopistojen roolin heikentäminen on perusteetonta

Psykoterapeuttikoulutus on tutkimusperustainen asiantuntijakoulutus, joka kuuluu osaksi korkeakoulujärjestelmää. Tästä seuraa, että yliopistoilla tulee olla ensisijainen vastuu koulutuksen sisällöstä. Esityksessä tämä periaate murennetaan ilman kestävä perustelua. Sisällöllinen ohjaus siirtyy osittain palvelujärjestelmälle, jonka ensisijainen tehtävä ei ole koulutuksen kehittäminen vaan palvelujen tuottaminen. Tämä heikentää koulutuksen tieteellistä perustaa ja vaarantaa yliopistojen lakisääteisen autonomian.

4. Aidon kaksiportaisuuden edellytykset eivät täyty

Kaksiportaisuus ei ole hallinnollinen ratkaisu, vaan pedagoginen jatkumo.

Ensimmäisen portaan koulutuksen tulee:

- muodostaa yleispätevä teoreettinen ja menetelmällinen perusta
- olla sisällöllisesti yhteensopiva toisen portaan kanssa
- mahdollistaa laaja hyväksilukeminen

Esityksessä ensimmäinen porras määrittyy palvelujärjestelmän tarpeista käsin, eikä sen yhteensopivuutta psykoterapeuttikoulutuksen kanssa varmisteta riittävän vahvasti. Tällöin syntyy riski, että ensimmäinen porras jää irralliseksi täydennyskoulutukseksi eikä muodosta aitoa perustaa psykoterapeuttikoulutukselle. Tämä tekee kaksiportaisuudesta näennäisen ja heikentää valmistuvien psykoterapeuttien ammattitaitoa.

5. Integratiivisuus ja common factors – koulutuksen tieteellinen perusta

PSYRY korostaa, että ensimmäisen portaan koulutuksen tulee olla teoriapohjaltaan integratiivinen ja perustua psykoterapiatutkimukseen ja tieteellisesti kantavaan common factors -ajatteluun. Kyse ei ole näkemyselystä vaan kansainvälisesti vakiintuneesta tutkimusperustasta.

Psykoterapiatutkimuksessa on osoitettu, että eri terapiasuuntauksien väliset vaikuttavuuserot ovat keskimäärin pieniä ja merkittävä osa hoitovaikutuksesta selittyy ns. yhteisillä tekijöillä. Näihin kuuluvat muun muassa:

- terapeutin allianssi eli yhteistyösuhde
- odotukset ja toivo
- jaetut tavoitteet
- emotionaalinen työskentely
- merkityksellistäminen ja narratiivinen työskentely

(Lambert 2013; Wampold & Imel 2015; Norcross & Lambert 2019).

Keskeinen johtopäätös tutkimustietoon perustuen on, että koulutuksen tulee rakentaa yhteinen metateoreettinen ymmärrys psykoterapian vaikuttavista mekanismeista. Koulutuksessa tulee tarjota opetusta ja harjoittelua nimenomaan näiden vuorovaikutuksellisten elementtien rakentamisesta ja ylläpidosta hoidollisessa suhteessa, ei keskittyä yksittäisen menetelmän hallintaan.

Aivotutkimuksen ja affektiivisen neurotieteen löydökset tukevat tätä näkemystä: vuorovaikutuksellinen säätely, kiintymyssuhteet ja interpersoonallinen synkronia vaikuttavat suoraan tunnesäätelyjärjestelmiin ja stressivasteisiin. Kehitys- ja kliinisen psykologian, neurotieteen ja psykoterapiatutkimuksen löydökset vahvistavat, että psykoterapian keskeiset vaikuttavat

mekanismit ovat luonteeltaan ensisijaisesti vuorovaikutuksellisia, eivät yksittäisiin menetelmätekniikoihin palautuvia.

Integratiivisuus ensimmäisen portaan edellytyksenä

Ensimmäinen porras määrittää koko koulutusjärjestelmän perustan. Jos se rakennetaan yhden menetelmätradition varaan, koulutus pohja ei ole teoreettisesti yhteinen eikä mahdollista tasavertaista siirtymää eri psykoterapiasuuntauksiin.

Integratiivinen koulutus tarkoittaa:

- eri terapiasuuntauksien jäsentämistä yhteisen, tieteelliseen tietoon perustuvan teoreettisen viitekehyksen kautta
- psykoterapian keskeisten vaikuttavien mekanismien ymmärtämistä
- valmiuksia soveltaa osaamista eri konteksteissa

Se ei tarkoita menetelmien satunnaista yhdistelyä, vaan systemaattista, tutkimusperustaista integraatiota. Tämä lähestymistapa on kansainvälisesti vahvistumassa (esim. process-based therapy, evidence-based relationship factors). Jaetun integratiivisen teoriapohjan vahvuus suomalaisessa terveydenhuollossa on myös se, että ensimmäisen portaan koulutuksen tasainen laatu vahvistuisi. Myös varsinaiseen psykoterapeuttikoulutukseen hakeutuvien taustavalmiudet olisivat tältä osin tasalaatuiset.

Yksimenetelmällisyyden riski

Esityksen taustalla oleva kehityssuunta kytkeytyy käytännössä Terapiat etulinjaan -malliin, jossa korostuvat kognitiivisen käyttäytymisterapian perinteisiin pohjautuvat lyhytterapiat. KKT-viitekehyksestä ei voida johtaa koko koulutusjärjestelmän teoreettista perustaa.

Jos ensimmäinen porras rakentuu pääosin tämän lähestymistavan varaan:

- koulutus ei ole integratiivinen
- koulutus ei ole teoriapohjaltaan neutraali
- koulutus ohjaa opiskelijoita ja siten myös 2. vaiheen psykoterapeuttikoulutusta yhteen psykoterapiasuuntaan

Tämä kaventaa koulutuksen sisältöä ja heikentää psykoterapiakentän monimuotoisuutta pitkällä aikavälillä.

6. Taustakoulutuksen monialaisuus

PSYRY pitää tärkeänä, että psykoterapiakoulutus säilyy jatkossakin monialaisena. Koulutukseen tulee voida hakeutua myös sosiaalityön, kasvatustieteiden, teologian sekä muiden soveltuvien alojen koulutustaustan omaavia henkilöitä, jotka ovat hankkineet edellytettävät pohjatiedot ja täydennyskoulutuksen ennen psykoterapeuttikoulutukseen hakeutumista.

Keskeistä ei ole hakijan perustutkinto sinänsä, vaan se, että hakijalla on riittävät valmiudet psykoterapeuttiseen työskentelyyn. Tämä voidaan varmistaa määrittelemällä soveltuva

korkeakoulututkinto sekä tarvittavat täydentävät opinnot (esim. psykologia, psykopatologia). PSYRY katsoo, että tällainen osaamisperustainen kelpoisuusmalli turvaa koulutuksen laadun, mahdollistaa integratiivisen lähestymistavan ja säilyttää psykoterapiakentän monialaisuuden.

7. Koulutuksen alistaminen palvelujärjestelmälle on strateginen virhe

Esityksen keskeinen oletus on, että koulutuksen tulee vastata hyvinvointialueilla käytössä olevia menetelmiä. Tämä johtaa siihen, että koulutus seuraa järjestelmää sen sijaan, että se kehittäisi sitä. Yliopistollisen koulutuksen tehtävä on tuottaa uutta osaamista, kehittää ja arvioida menetelmiä kriittisesti ja varmistaa tutkimusperustaisuus. Jos koulutus sidotaan nykyisiin käytäntöihin, ja hyvinvointialueiden taloudellisiin haasteisiin, tämä kehittämistehtävä heikkenee. Pitkällä aikavälillä tämä hidastaa koko mielenterveyspalvelujärjestelmän kehittymistä.

8. Rahoitusmallin ongelmat

Esityksessä rahoitus jaetaan usealle toimijalle, mikä tekee kokonaisuudesta hallinnollisesti monimutkaisen ja vastuista epäselviä. Aiemmista koulutusmalleista tiedetään, että tällaisissa järjestelyissä yliopistot ovat joutuneet kattamaan rahoitusvajetta omasta perusrahoituksestaan. PSYRY katsoo, että rahoituksen tulee kohdentua ensisijaisesti yliopistoille, jotka vastaavat koulutuksen järjestämisestä. Hyvinvointialueiden rooli tulee toteuttaa yhteistyönä, jossa koulutukseen liittyvät käytännön kustannukset korvataan selkeästi. Tämä malli on selkeämpi, läpinäkyvämpi ja paremmin vastuuden kanssa linjassa.

9. Intressiristiriidat ja järjestelmän legitimitetti

Sisältöohjauksen keskittämisen laajempi konteksti

PSYRY kiinnittää huomiota siihen, että käsillä oleva esitys ei ole irrallinen ratkaisu, vaan osa laajempaa kehityssuuntaa, jossa terveydenhuollon sisältöohjausta pyritään keskittämään ja vahvistamaan palvelujärjestelmän ohjausvaltaa.

Sosiaali- ja terveysministeriön tilaamassa selvityksessä (2022) esitetään, että:

- sisältöohjausta tulisi keskittää harvemmille toimijoille
- palvelujärjestelmän roolia sisältöjen määrittelyssä tulisi vahvistaa
- ohjausta tulisi täsmentää lainsäädännöllä

Nämä linjaukset heijastuvat myös nyt esitettyyn psykoterapiakoulutuksen malliin.

PSYRY katsoo, että tällainen kehityssuunta merkitsee käytännössä siirtymää hajautetusta, monialaisesta ja tutkimusperustaisesta ohjauksesta kohti keskitettyä, rajatun toimijajoukon määrittämää sisältöohjausta. Tämä on ongelmallista, koska se kaventaa tieteenalojen välistä pluralismia, heikentää koulutuksen riippumattomuutta ja altistaa koulutusjärjestelmän yksittäisten kehittämismallien vaikutukselle.

Intressiristiriidat ja valmistelun rakenne

PSYRY katsoo, että esitystä arvioitaessa on tarkasteltava myös valmisteluun ja toimeenpanoon liittyviä rakenteellisia intressiristiriitoja. Julkisuudessa on tuotu esiin, että Terapiat etulinjaan -mallin kehittämiseen liittyviä palveluja on hankittu konsulttipohjaisesti ja että sama toimijakenttä on ollut samanaikaisesti keskeisessä roolissa mallin kehittämisessä, koulutusten tuottamisessa ja tutkimustoiminnassa. Lisäksi mediassa on käsitelty HUSin ja Terapiat etulinjaan -hankkeen konsulttijohtajan välisiä merkittäviä rahavirtoja ja niihin kohdistunutta kritiikkiä HUS tarkastuslautakunnan taholta.

Käsillä oleva lainsäädäntö loisi rakenteet, jotka institutionalisoivat kyseisen mallin, ohjaavat koulutuksen sisältöä samaan suuntaan ja synnyttävät pitkäkestoista kysyntää siihen liittyvälle osaamiselle. Tämä luo tilanteen, jossa samoilla toimijoilla voi olla samanaikaisesti rooli mallin kehittäjänä ja tutkijana, koulutuksen tuottajana ja mallin lainsäädännöllisen aseman vahvistumisesta hyötyvänä tahona.

Vaikutukset koulutusjärjestelmän legitimizeettiin

Koulutusjärjestelmän rakenteita ei tule rakentaa tavalla, joka synnyttää tai vahvistaa eturistiriitojen mahdollisuuksia. Koulutusjärjestelmän legitimizeetti perustuu tieteelliseen riippumattomuuteen, avoimuuteen ja eturistiriitojen hallintaan. Näiden toteutuminen edellyttää, että koulutuksen sisällöllinen ohjaus säilyy riippumattomilla yliopistoilla eikä kytkeydy yksittäisiin kehittämismalleihin tai toimijaverkostoihin.

Sisällöllisen ohjauksen keskittyminen ja päätöksenteon rakenne

PSYRY kiinnittää huomiota siihen, että esityksen taustalla oleva kehityssuunta merkitsee käytännössä koulutuksen sisällöllisen ohjauksen keskittämistä.

Terapiat etulinjaan -hankkeen yhteydessä on viime vuosina rakentunut toimintamalli, jossa tiettyjä psykososiaalisia menetelmiä priorisoidaan kansallisesti, koulutusta ja käyttöönottoa ohjataan keskitetysti ja sisältölinjauksia tuotetaan rajatussa asiantuntijajoukossa. Tällaisen kehityssuunnan laajentaminen koulutusjärjestelmän perustaksi olisi erittäin ongelmallista.

10. Demokraattisen ja akateemisen ohjauksen näkökulma

Korkeakoulutuksen keskeinen periaate on, että koulutuksen sisältö perustuu tutkimusnäyttöön, päätöksenteko on hajautettua ja läpinäkyvää ja eri tieteenalojen ja näkökulmien välinen pluralismi säilyy. Esitetty malli poikkeaa perusteettomasti muista sosiaali- ja terveydenhuollon koulutuksista, joissa vastuu ja rahoitus ovat korkeakouluilla. Suomalainen järjestelmä perustuu siihen, että korkeakoulut tuottavat tutkimusperustaista osaamista ilman, että palvelujärjestelmä määrittää koulutuksen sisältöjä. Yliopistot eivät voi vastata koulutuksesta, jonka sisältöjä ne eivät määrittele ja joiden laatua ne eivät voi valvoa.

Jos koulutuksen sisältöä ohjataan keskitetysti, rajatun asiantuntijaryhmän kautta, palvelujärjestelmän lyhyen aikavälin tarpeista käsin syntyy riski, että tieteenalojen välinen tasapaino kaventuu, psykoterapiakentän monimuotoisuus heikkenee ja koulutuksen riippumattomuus vaarantuu.

11. Valmisteluprosessin kriittinen arvio

PSYRY pitää ongelmallisena, että koulutuksen sisältöä koskevaa ohjausta on valmistelussa nojattu sellaisiin asiantuntijakannanottoihin ja kehittämismalleihin, joissa sama HUS Terapiat etulinjaan -hankkeen toimijakenttä on ollut keskeisessä roolissa menetelmien kehittämisessä, koulutusten tuottamisessa ja ohjauslinjausten valmistelussa. Tämä korostaa tarvetta avoimelle ja monialaiselle valmistelulle, riippumattomalle tieteelliselle arvioinnille sekä eturistiriitojen systemaattiselle tunnistamiselle.

PSYRY katsoo, että koulutusjärjestelmän sisällöllinen ohjaus ei saa keskittyä rajatulle toimijajoukolle eikä perustua yksittäisiin kehittämismalleihin. Koulutuksen tulee perustua laajaan tieteelliseen näyttöön ja heijastaa psykoterapian teoreettista monimuotoisuutta.

12. Pitkän aikavälin vaikutukset

Esityksen vaikutuksia ei tule arvioida vain lyhyen aikavälin palvelutarpeiden näkökulmasta. Olennaista on vastuullinen näkemys siitä, millaiseksi psykoterapiakenttä Suomessa muodostuu tulevana vuosikymmeninä. Jos ensimmäinen porras kaventuu menetelmällisesti, irtoaa tutkimusperustasta eikä ole integratiivinen, se johtaa suoraan kapeampaan osaamiseen, heikompaan koulutusjatkumoon, yksipuolistuvaan psykoterapiakenttään ja heikentyneeseen yksilöllisen hoidon saatavuuteen ja laatuun. Nämä vaikutukset ovat pitkäkestoisia ja vaikeasti korjattavia.

13. PSYRYn esitys

PSYRY esittää, että:

1. Koulutuksen sisällöllinen päätösvalta säilytetään yliopistoilla
2. Ensimmäinen porras määritellään valtakunnallisesti integratiiviseksi ja common factors -perustaiseksi
3. Rahoitus kohdennetaan pääosin yliopistoille
4. Hyvinvointialueiden rooli toteutetaan yhteistyönä, ei sisällöllisenä ohjauksena
5. Koulutusjärjestelmä rakennetaan rakenteellisesti riippumattomaksi yksittäisistä kehittämismalleista.

14. Lopuksi

Psykoterapiakoulutuksen uudistus on poikkeuksellisen merkittävä ratkaisu. Se määrittää, mitä osaamista Suomessa tuotetaan, millä teoreettisella perustalla ja millaiseksi koko psykoterapiakenttä kehittyy. Koulutuksen suunta, joka nyt valitaan, lukitsee psykoterapiakentän rakenteita vuosikymmeniksi eteenpäin. Virheellisesti rakennettua koulutusjärjestelmää on käytännössä mahdotonta korjata jälkikäteen ilman merkittäviä kustannuksia ja laadullisia menetyksiä. Tämän vuoksi koulutuksen rakenteita ei tule rakentaa lyhyen aikavälin palvelupaineiden ehdoilla.

Kyse ei ole yksittäisestä koulutusratkaisusta, vaan siitä, ohjataanko suomalaisen psykoterapiakoulutuksen kehitystä jatkossa tieteellisesti riippumattoman, integratiivisen ja monialaisen asiantuntijuuden pohjalta vai kapea-alaisesti palvelujärjestelmän nykykäytäntöjen ja yksittäisten kehittämismallien ehdoilla.

PSYRY katsoo, että STM:n esitystä ei tule hyväksyä nykyisessä muodossaan, vaan kaksiportaisuus tulee toteuttaa OKM:n vaihtoehtoisen mallin mukaisesti. Tieteeseen perustuvan koulutuksen tulee ohjata järjestelmää, ei päinvastoin. STM:llä on tässä ratkaisussa keskeinen vastuu varmistaa, että koulutusjärjestelmä rakentuu pitkän aikavälin tieteelliselle ja rakenteelliselle kestävyydelle.

Psykoterapeuttiyhdistys PSYRY ry:n hallitus

Lähteet

Lambert, M. J. (Ed.) (2013). *Bergin and Garfield's handbook of psychotherapy and behavior change* (6th ed.). Wiley.

Norcross, J. C., & Lambert, M. J. (2019). Psychotherapy relationships that work III. *Psychotherapy*, 56(4), 423–430. <https://doi.org/10.1037/pst0000235>

Wampold, B. E., & Imel, Z. E. (2015). *The great psychotherapy debate: The evidence for what makes psychotherapy work* (2nd ed.). Routledge.

Wampold, B. E. (2015). How important are the common factors in psychotherapy? An update. *World Psychiatry*, 14(3), 270–277. <https://doi.org/10.1002/wps.20238>

Norcross, J. C., & Wampold, B. E. (2011). Evidence-based therapy relationships: Research conclusions and clinical practices. *Psychotherapy*, 48(1), 98–102. <https://doi.org/10.1037/a0022161>

Sosiaali- ja terveysministeriö. (2022). *Selvitys terveydenhuollon sisältöohjauksen kehittämismahdollisuuksista*. <https://stm.fi/-/selvitys-terveydenhuollon-sisaltoohjauksen-kehittamismahdollisuuksista-valmistunut>

Pyykkönen Nina

Psykoterapeuttiyhdistys PSYRY ry - Psykoterapeuttiyhdistys PSYRY ry:n hallitus, Nina Pyykkönen, puheenjohtaja